

Πέππα

Carolina De Robertis

Πέρα

Μετάφραση Χρύσα Φραγκιαδάκη

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΛΑ

Τίτλος πρωτοτύπου: *PERLA*

Συγγραφέας: Carolina De Robertis

Μετάφραση: Χρύσα Φραγκιαδάκη

Επιμέλεια-Διόρθωση: Αρετή Μπουκάλια

© 2012, Carolina De Robertis

© 2013, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε. για την ελληνική γλώσσα

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά το Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με το Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Μάιος 2013

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής

τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

www.epbooks.gr

ISBN 978-960-484-455-5

Για σένα, Ραφαέλ

Ο σκοπός του Σχεδίου είναι ο βαθύς μετασχηματισμός της συνείδησης.

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΧΟΡΧΕ ΡΑΦΑΕΛ ΒΙΔΕΛΑ
Γενικός Διοικητής του Στρατού της Αργεντινής, 1976-1981

Όχι εντελώς πνιγμένος, ωστόσο. Μάλλον παρασυρμένος ζωντανός σε εξάισια βάθη όπου παράξενα σχήματα του αναλλοίωτου αρχέγονου κόσμου γλιστρούσαν πέρα-δώθε μπροστά στα απαθή μάτια του· και ο φιλάργυρος τρίτωνας, η Σοφία, αποκάλυπτε τους σωρούς των θησαυρών του... Είδε το πόδι του Θεού πάνω στο πεντάλι του αργαλειού και μίλησε γι' αυτό· και έτσι οι σύντροφοί του στο πλοίο του τον είπαν τρελό.

ΧΕΡΜΑΝ ΜΕΛΒΙΑ
Μόμπι Ντικ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τον Μάρτιο του 1976 μια στρατιωτική χούντα, υπό το στρατηγό Χόρχε Ραφαέλ Βιδέλα, πήρε την εξουσία στην Αργεντινή, εκτοπίζοντας την Ιζαμπέλ Μαρτίνες, δεύτερη γυναίκα του Χουάν Ντομίνγκο Περόν, η οποία είχε διαδεχτεί τον τελευταίο μετά το θάνατό του, το 1974.

Το καθεστώς, το οποίο κατέρρευσε το 1983 μετά την ήττα του κατά τη στρατιωτική σύρραξη με τη Βρετανία στα νησιά Φόκλαντ, έγινε διαβόητο διεθνώς κυρίως για τον τρόπο με τον οποίο ξεκαθάρισε τους λογαριασμούς του με τους πολιτικούς του αντιπάλους, αριστερούς, αντάρτες (όπως η αριστερή-περονική αντάρτικη ομάδα Μοντονέρο) και άλλους αντιπολιτευόμενους. Κατά τον επονομαζόμενο «βρόμικο πόλεμο», οι στρατηγοί συνέλαβαν, βασάνισαν και εξαφάνισαν περί τους 30.000 αντικαθεστωτικούς ή απλώς υπόπτους. Επίσης, παιδιά των ανθρώπων αυτών (περίπου 500, σύμφωνα με υπολογισμούς), τα οποία γεννήθηκαν στα κρατητήρια, απομακρύνθηκαν από τις κρατούμενες μητέρες τους και δόθηκαν παράνομα προς υιοθεσία σε καθεστωτικά ζευγάρια, χωρίς να αποκαλυφθεί η πραγματική τους ταυτότητα. Έως τη στιγμή της συγγραφής αυτού του μυθιστορήματος, είχαν εντοπιστεί 87 από αυτά.

Οι θεωρούμενοι ως «ανατρεπτικοί» άπαγονταν με ξαφνικές επιδρομές στα σπίτια τους και, αφού βασανίζονταν, δολοφονούνταν, κυρίως με την εξής αποτρόπαιη μέθοδο: μεταφέρονταν με αεροπλάνα πάνω από τον ποταμόκολπο Ρίο δε λα Πλάτα και ρίχνο-

νταν γυμνοί στο νερό, αφού πρώτα τους είχαν χορηγηθεί ναρκωτικές ουσίες. Κάποια πτώματα ξεβρόσθηκαν αργότερα στις ακτές της γειτονικής Ουρουγουάης, οι αρχές της οποίας εφοδίασαν με πολλά αποδεικτικά στοιχεία τις αντίστοιχες αρχές της Αργεντινής. Τις επιχειρήσεις αυτές, που έγιναν γνωστές ως «πτήσεις θανάτου», τις είχε αναλάβει η διαβόητη ESMA (Escuela Superior de Mecánica de la Armada), η Σχολή Μηχανικών του Ναυτικού του Μπουένος Άιρες, την οποία κάποιοι αποκάλεσαν Άουσβιτς της Αργεντινής. Πρώτος μίλησε σχετικά ένας από τους πρωτοστατούντες στις επιχειρήσεις, ο Αδόλφο Φρανσίσκο Σιλίνγκο, ο οποίος, σε συνέντευξή του στην κρατική τηλεόραση, το 1995, παραδέχτηκε ότι είχε συμμετάσχει προσωπικά περίπου σε τριάντα τέτοιες πτήσεις· το 2003, σε δίκη αξιωματούχων της ESMA που έγινε στη Μαδρίτη, αφού μεταξύ των θυμάτων υπήρχαν και Ισπανοί πολίτες, ο Σιλίνγκο καταδικάστηκε σε κάθειρξη 640 ετών για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.

Οι άνθρωποι που χάθηκαν με αυτό τον τρόπο αποκαλούνται *decaparecidos* (εξαφανισμένοι) και αναπτύχθηκε ένα μεγάλο λαϊκό κίνημα συγγενών τους, με τις μητέρες τους στην πρώτη γραμμή, που διαδήλωνε και μαχόταν για την ανεύρεσή τους ή την εξιχνίαση του τρόπου θανάτου τους, καθώς και για τον εντοπισμό των παιδιών που είχαν απαχθεί ή είχαν δοθεί μυστικά για υιοθεσία. Οι Μητέρες της Πλατείας του Μαΐου (Madres de Plaza de Mayo), καθώς και το παρακλάδι τους, οι Γιαγιάδες (Abuelas), διαδήλωναν επί δεκαετίες, μία φορά την εβδομάδα, στην ομώνυμη πλατεία, φορώντας άσπρες μαντίλες στο κεφάλι και κρατώντας πλακάτ και φωτογραφίες των αγαπημένων τους. Η οργάνωση των «Μητέρων» έχει, πλέον, διευρύνει τις δραστηριότητές της με τη λειτουργία λαϊκού πανεπιστημίου και την πρακτική βο-

Πέρλα

ήθεια σε οικονομικά αδύναμες οικογένειες του Μπουένος Άιρες και άλλων πόλεων της Αργεντινής.

Ο στρατηγός Βιδέλα είχε δώσει στη δικτατορία του την ονομασία «Εθνικό Σχέδιο Αναδιοργάνωσης» (Proceso de Reorganizaci6n Nacional, πιο γνωστή απλώς ως «Σχέδιο» (El Proceso). Επίσης, συνεργάστηκε με σύγχρονους του δικτάτορες άλλων επτά λατινοαμερικανικών κρατών, με τη συμβολή των μυστικών υπηρεσιών των ΗΠΑ, σε ένα κοινό πρόγραμμα εξόντωσης των πολιτικών τους αντιπάλων, στο οποίο είχε δοθεί το συνθηματικό όνομα «Επιχείρηση Κόνδωρ». Για τη συνεργασία αυτή, παραπέμφθηκε σε δίκη για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, η οποία άρχισε τον Μάρτιο του 2013 στο Μπουένος Άιρες, ενώ, από τον Νοέμβριο του 2012, είχαν ήδη αρχίσει να διεξάγονται δίκες για την τιμωρία όσων πήραν μέρος στους βασανισμούς και στις πτήσεις θανάτου. Ο ίδιος ο Βιδέλα έχει καταδικαστεί δύο φορές σε ισόβια κάθειρξη για εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και σε κάθειρξη 50 ετών για απαγωγές βρεφών.

Η Καρολίνα Ντε Ρομπέρτις, ιδιαίτερα ευαίσθητοποιημένη λόγω της ουρουγουανής και αργεντινικής καταγωγής της, επιχειρεί, μέσα από μια προσωπική ιστορία, να πραγματευτεί τους τρόπους με τους οποίους «ένα κοινωνικό φαινόμενο όπως μια στρατιωτική δικτατορία μπορεί να επηρεάσει την καθημερινή ζωή των ανθρώπων», όπως λέει η ίδια, και να διερευνήσει, γενικότερα, τις ψυχολογικές διεργασίες που προκαλεί η συνειδητοποίηση ότι όσοι διαπράττουν ωμότητες και εγκλήματα είναι ανθρώπινα όντα όπως όλοι μας, συχνά δίπλα μας ή στενά συνδεδεμένα μαζί μας, καθώς και τις δυνατότητες αποδοχής αυτής της σκληρής συνθήκης, χωρίς να συγχωρούνται ή να ξεχνιούνται τα ίδια τα εγκλήματα.

Χρύσα Φραγκιαδάκη

ΜΕΡΟΣ

Πρώτο

1

Άφιξη

Κάποια πράγματα είναι αδύνατο να τα χωρέσει το μυαλό. Γι' αυτό, άκουσε, αν μπορείς, με όλο σου το είναι. Η ιστορία σπρώχνει και απαιτεί να ειπωθεί, εδώ, τώρα, με σένα τόσο κοντά και το παρελθόν ακόμα κοντύτερα, ν' ανασαίνει στο σβέрко μας.

Εκείνος έφτασε τη δεύτερη μέρα του Μαρτίου, το 2001, λίγα λεπτά μετά τα μεσάνυχτα. Ήμουν μόνη. Άκουσα ένα σιγανό ήχο από το καθιστικό, κάτι σαν ζύσιμο, σαν γρατζούνισμα νυχιών στο σκληρό πάτωμα – μετά ησυχία. Στην αρχή δεν μπορούσα να κουνηθώ· αναρωτήθηκα αν είχα αφήσει ανοιχτό κάποιο παράθυρο, όμως όχι, δεν είχα. Άρπαξα το μαχαίρι που βρισκόταν πάνω στον πάγκο, λεκιασμένο ακόμα από την κολοκύθα, και κατέβηκα αργά στο διάδρομο που οδηγούσε στο καθιστικό κρατώντας το προτεταμένο, με τη σκέψη ότι, αν χρειαζόταν να παλέψω, θα ήμουν έτοιμη, θα το έμπηγα βαθιά. Έστριψα στη γωνία και νά τος, κουλουριασμένους στο πλευρό, να μουσκεύει το χαλί.

Ήταν γυμνός. Φύκια ήταν κολλημένα στο βρεγμένο δέρμα του, που είχε το χρώμα της στάχτης. Μύριζε ψαρίλα, χαλκό και

σάπια μήλα. Όλα ήταν στη θέση τους: η συρόμενη πόρτα που έβγαζε στην αυλή ήταν κλειστή και άθικτη, οι κουρτίνες τεντωμένες, βρεγμένα ίχνη δεν υπήρχαν εκεί που είχε ίσως βηματίσει ή συρθεί. Δεν ένιωθα τα άκρα μου, τα νεύρα μου ήταν τεντωμένα, ο κίνδυνος πλημμύριζε το δωμάτιο.

«Φύγε», είπα.

Εκείνος δεν κουνήθηκε.

«Φύγε, τσακίσου», είπα, πιο δυνατά αυτή τη φορά.

Σήκωσε το κεφάλι με τρομερή προσπάθεια και άνοιξε τα μάτια. Ήταν γουρλωτά και έμοιαζαν να μην έχουν βυθό. Με κοίταξαν, μάτια μωρουδίστικα, μάτια φιδίσια. Εκείνη τη στιγμή, κάτι έσπασε βαθιά μέσα μου σαν πλοίο που του κόβονται τα σκοινιά, με την άγκυρα χαμένη και τον τρόπο των σκοτεινών νερών ολόγυρά του, κι ανακάλυψα ότι δεν μπορούσα να στρέψω το βλέμμα μου.

Σήκωσα το μαχαίρι προς το μέρος του.

Ο άντρας ρίγησε και το κεφάλι του έπεσε ξανά στο πάτωμα. Ένιωσα την παρόρμηση να τρέξω δίπλα του, να τον βοηθήσω να σηκωθεί, να του δώσω ένα ζεστό ρόφημα ή να καλέσω ασθενοφόρο. Μήπως, όμως, υποκρινόταν, ελπίζοντας να τον πλησιάσω ώστε να με ακινητοποιήσει; *Μην το κάνεις. Μην πας κοντά του.* Έκανα ένα βήμα πίσω και περίμενα. Είχε εγκαταλείψει την προσπάθεια να σηκώσει ξανά το κεφάλι, και με παρακολουθούσε με τις άκρες των ματιών του. Πέρασε ένα λεπτό. Δεν ανοιγόκλεισε τα βλέφαρα, δεν χύμηξε, δεν κοίταζε αλλού.

Τελικά, είπα: «Τι θέλεις;».

Τα σαγόνια του άρχισαν να κινούνται, αργά, με πολύ κόπο. Το στόμα του άνοιξε και βγήκε νερό, πηχτό και καφετί σαν το νερό του ποταμού, στάζοντας στο χαλί. Η αποφορά έγινε πιο έντονη μέσα στο δωμάτιο. Έκανα άλλο ένα βήμα πίσω και ακούμπησα στον τοίχο. Τον ένιωσα κρύο και σκληρό κι ευχήθηκα να μου ψι-

Πέρλα

θύριζε Σώπα, μην ανησυχείς, κάποια πράγματα είναι σταθερά και ακίνητα, αλλά δεν ήταν παρά τοίχος και δεν είχε τίποτα να πει.

Ο άντρας προσπαθούσε ν' ανασάνει. Περίμενα παρακολουθώντας τον που πάλευε ν' αρθρώσει κάποια λέξη. Μίλησε, τελικά, ακατανόητα και πολύ δυνατά, σαν κουφός που δεν είχε μάθει να επεξεργάζεται τους ήχους του. «Κο-ιι-ααα».

Κούνησα το κεφάλι μου.

Έβγαλε ξανά τον ίδιο ήχο, πιο αργά. «Κοο. Ιιιι. Αααα».

Προσπάθησα να τα συνδέσω. «Κόια;» ρώτησα, προσπαθώντας να σκεφτώ όνομα; τοποθεσία που δεν είχα ξανακούσει;

«Κοο. Μίιιι. Ααα».

Ένευσα ανέκφραστα.

«Κοο. Μίιι. Δα».

Τότε κατάλαβα. «Κο-μί-δα. Φαϊ. Φαϊ;»

Ένευσε. Σταγόνες νερού κυλούσαν στο πρόσωπό του, τόσο πολλές που δεν μπορούσε να είναι ιδρώτας: έτρεχαν από τους πόρους του, ήταν ένα ανθρώπινο σφουγγάρι που μόλις το είχαν βγάλει απ' το ποτάμι – παρόλο που ακόμα και τα σφουγγάρια κάποια στιγμή παύουν να στάζουν, ενώ εκείνος ο άνθρωπος υγραινόταν ακατάπαυστα. Χωρίς να πάρω το βλέμμα από πάνω του, πίεσα το μαχαίρι κόντρα στο μπράτσο μου, για να δω αν ονειρευόμουν. Η λεπίδα έγδαρε το δέρμα και βγήκε αίμα: αισθάνθηκα πόνο αλλά δεν ξύπνησα σε κάποια διαφορετική πραγματικότητα. Αν ήταν εδώ ο πατέρας μου, ούτε που θα είχε παρατηρήσει το μακάβριο θέαμα αυτού του ανθρώπου, αλλά κι αν το παρατηρούσε, θα τον είχε κιόλας μαχαιρώσει χωρίς δεύτερη κουβέντα, μετά θα κατέβαζε ένα ουίσκι και θα παρακολουθούσε τη μαμά να καθαρίζει το χαλί. Το βλέμμα μου συναντήθηκε με το βλέμμα του ξένου και αισθάνθηκα την καρδιά μου να πάλλεται σαν σειρήνα μέσα στο στήθος μου. Πρέπει να του επιτεθώ, σκέφτηκα. Πρέπει να τον

διώξω. Όμως ένιωθα ανίκανη είτε για το ένα είτε για το άλλο. Αργότερα, αναλογιζόμεον εκείνη τη στιγμή σαν να ήταν η αρχή της πραγματικής μου ζωής: η στιγμή που, χωρίς να ξέρω γιατί, προς μεγάλη μου έκπληξη και ενάντια σε κάθε λογική, χαμήλωσα το όπλο μου και πήγα να ψάξω για φαγητό.

Η κουζίνα ήταν όπως ακριβώς την είχα αφήσει, μόνο που το νερό είχε βράσει στην κατσαρόλα και χυνόταν σφυρίζοντας πάνω στην εστία. Μαγείρευα κολοκύθα για τον Λολό, τη χελώνα, που βρισκόταν δίπλα στο ψυγείο, με το λαιμό έξω από το καβούκι, ατάραχος. Το τσιγάρο μου είχε πέσει στον πάγκο. Το κοίταξα κατάπληκτη, σαν να μην ήταν η ίδια νύχτα που, λίγα λεπτά νωρίτερα, στεκόμουν εκεί καπνίζοντας και ψιλοκόβοντας την κολοκύθα, σκεφτόμενη, λες και η επανάληψη θα μ' έκανε να το πιστέψω, ότι ήταν όμορφα που ήμουν μόνη, με το σπίτι όλο δικό μου, και τι υπέροχα ήταν που μπορούσα να κάνω ό,τι ήθελα, να φάω τoστ για βραδινό, να στριφογυρνώ γυμνή στην κουζίνα αν το προτιμούσα, ν' αφήσω βρόμικα πιάτα πάνω στον καναπέ, να καθίσω με τα πόδια ορθάνοιχτα, να κλάψω χωρίς να χρειάζεται να δώσω εξηγήσεις σε κανέναν.

Έσβησα τη φωτιά στην εστία όπου βρισκόταν η κατσαρόλα με την κολοκύθα και άρχισα να ερευνώ το ψυγείο. Η μαμά είχε αφήσει το σπίτι καλά εφοδιασμένο. Συγκέντρωσα αρκετά τρόφιμα σε ένα δίσκο: τυρί, ψωμί, ψητό κοτόπουλο και πατάτες από χθες, λευκό κρασί, ένα ποτήρι νερό, ένα χρυσό κουτί με λίγες καραμέλες – και κατέβηκα πάλι στο διάδρομο. Είχα ακόμα το μαχαίρι μαζί μου, βολεμένο ανάμεσα στα πιάτα. Οι γονείς μου διαμαρτύρονταν, από το πουθενά, από τον αέρα πίσω μου, και δεν είχα τίποτα να τους απαντήσω. Αισθανόμουν να με βαραίνει η αποδοκιμασία τους, η απογοήτευσή τους για την έλλειψη κοινής λογικής από μέρους μου. *Μα τι κάνεις, Πέρλα;* Τους φανταζό-

Πέρλα

μουν να φωνάζουν καθώς συνέχιζα να κατεβαίνω κατευθυνόμενη προς το καθιστικό.

Εκείνος δεν είχε αλλάξει θέση, ήταν κουλουριασμένος σαν έμβρυο. Δεν έτρεμε. Το μπορντό χαλί φαινόταν σχεδόν μαύρο από το νερό. Ήταν ακίνητος, με εξαίρεση το γυμνό του πόδι που χτυπούσε ελαφρά, πνιχτά, στο πάτωμα. Ατένιζε τον τοίχο χωρίς ν' ανοιγοκλείνει τα μάτια. Το πρωί θα ξυπνούσα και θα είχε φύγει και το χαλί θα ήταν στεγνό, τελείως στεγνό, αφού τίποτε απ' αυτά δεν θα είχε συμβεί.

Άφησα το δίσκο στο πάτωμα, δίπλα του. Εκείνος τον κοίταξε σαν να περιείχε αντικείμενα από ένα παράξενο, βυθισμένο βασίλειο. Δεν έκανε καμιά κίνηση για να σηκωθεί και να φάει και, όπως αντιλήφθηκα, πιθανόν δεν μπορούσε, αφού καλά καλά δεν είχε δύναμη ν' ανοίξει το στόμα του. Ήταν ανυπεράσπιστος σαν σαστισμένο νήπιο, και ίσως περίμενε να τον ταΐσω εγώ, μπουκιά μπουκιά. Η ιδέα με απωθούσε –το χέρι μου στο στόμα του, η υγρή επιδερμίδα του να τρίβεται στη δική μου– κι έτσι περίμενα. Έβγαλε έναν ήχο, ακατέργαστο και θρηνητικό, όλο φωνήεντα και λαχτάρα. Πέρασε άλλο ένα λεπτό.

Τελικά, ρώτησα: «Θέλεις λίγο κοτόπουλο;».

Κούνησε το κεφάλι του, σχεδόν ανεπαίσθητα.

«Τυρί;»

Το ξανακούνησε.

«Σοκολάτα;»

Ξανά.

«Νερό;»

Ένευσε και τα μάτια του γούρλωσαν. Ικετευτικά.

Δεν μπορούσα να το αποφύγω. Ήταν ανίκανος να εξυπηρετηθεί μόνος του. Πήρα το ποτήρι από το δίσκο και το 'φερα στα χείλη του, κι εκείνος σήκωσε το κεφάλι μερικά εκατοστά πάνω

απ' το πάτωμα. Τώρα που ήμουν πιο κοντά του, είδα μια γαλαζωπή χροιά στα χείλη του και μια υγρή γυαλάδα στο πρόσωπό του. Έγειρα το ποτήρι, προσεχτικά, κι εκείνος μασούλιζε λες και έτρωγε το νερό, σαν να ήταν στερεό όπως το ψωμί. Πρόσεχα να μην τον αγγίξω με τα δάχτυλα, παρόλο που, ακόμα και τότε, η απέχθειά μου συγκρουόταν με ένα κέντρισμα περιέργειας: πώς στο καλό να ήταν το δέρμα του στην αφή;

Τέλειωσε το φαγητό του και έγειρε πάλι το κεφάλι στο πάτωμα. «Ποιος είσαι;» είπα, αλλά εκείνος είχε κλείσει τα μάτια.

Δεν ήξερα τι να κάνω, κι έτσι κάθισα για λίγο στο πάτωμα, απέναντι στον ξένο. Σκέφτηκα να τον μεταφέρω κάπου αλλού, στην αυλή, στο δρόμο. Όμως φαινόταν πολύ βαρύς, θα ήταν χειρότερο αν η κίνηση τον ξυπνούσε και, σε κάθε περίπτωση, τι θα γινόταν αν μας έβλεπαν οι γείτονες; Πιο εύκολο ήταν να μην κάνω τίποτα, να πέσω για ύπνο, και το πρωί εκείνος θα είχε φύγει από κει που είχε έρθει. Δεν ήταν λογική λύση, αλλά θα με βοηθούσε να βγάλω τη νύχτα.

Ένωθα τόσο κουρασμένη! Κόντευαν δέκα μέρες από τον καβγά μου με τον Γκαμπριέλ, τότε που τον παράτησα σε κείνη την παραλία της Ουρουγουάης με άδεια χέρια και πιο άδεια μάτια, και χωρίς ελπίδα ότι θα τον ξανάβλεπα. Από τότε, αποκρουστικά οράματα δεν μ' άφηναν να κοιμηθώ. Το πρωί, όμως, σηκωνόμουν και γυάλιζα την εξωτερική μου εικόνα, της λαμπερής νέας, της εξαιρετικής φοιτήτριας και της καλής κόρης στην αρχή του τέταρτου πανεπιστημιακού έτους, που περιφερόταν απρόσκοπτα μέσα στον κόσμο και, ακόμα κι αν το χάος μέσα μου μαινόταν, το έσπρωχνα μέσα στις χαραμάδες της μέρας, έτσι που κανείς δεν μπορούσε να το δει.

Το μόνο πρόσωπο το οποίο, βάσιμα, μπορούσε να δει μέσα από τα προσωπεία μου ήταν ο Γκαμπριέλ. Όταν πρωτοσυναντη-

Πέρλα

θήκαμε, τέσσερα χρόνια πριν, νόμιζα ότι αυτό συνέβαινε επειδή με περνούσε εφτά χρόνια, άρα ήταν πιο εξελιγμένος. Ωστόσο, υπήρχαν και εικοσιπεντάχρονοι που ήταν ακόμα σχεδόν παιδιά και δεν μπορούσαν να δουν τη μαύρη τρύπα σε ένα συγκροτημένο δεκαοχτάχρονο κορίτσι. Είχα καταφέρει να εξαπατήσω καθηγητές, φίλους, τους γονείς μου και τους φίλους τους, όλους εκτός από τον Γκαμπριέλ. Στην αρχή ακόμα, όταν είχα πει ότι πρέπει να μελετήσω για ένα διαγώνισμα ψυχολογίας, εκείνος είχε παρατηρήσει: *Τόσος Φρόνιτ, και δεν μπορείς ακόμα να δεις τους δαίμονές σου*. Μετά με φίλησε, γελώντας, πράγμα που μ' εξόργισε. Η επιθυμία μου να του ανταποδώσω το φιλί μ' εξόργισε ακόμα περισσότερο. Μη μου λες για δαίμονες, είπα, μέχρι να νικήσεις τους δικούς σου. Με κοίταζε σαν να είχα μόλις αποκαλύψει το μυστικό της αποπλάνησης. Δεν μελέτησα, εκείνη τη νύχτα: πάντως όχι Φρόνιτ – αλλά τις καμπύλες του κορμιού του, τη σπουδή των χεριών του, το στόμα του πάνω στο δικό μου, το πέος του σκληρό πάνω μου μέσα από το τζιν του. Ήταν η πρώτη χρονιά που ήμασταν μαζί, η λιγότερο περίπλοκη απ' όλες τις άλλες, τότε που ήμουν απλώς η Πέρλα και όχι οι άνθρωποι με τους οποίους συνδεόμουν, πριν μιλήσουμε για τη δουλειά του ή την οικογένειά μου, αφήνω κατά μέρος τον εκρηκτικό συνδυασμό αυτών των δύο, πριν η εικόνα που είχε καθένας μας για τον άλλο αρχίσει να ραγίζει γεμίζοντας γραμμές, όπως συμβαίνει στους καθρέφτες που βομβαρδίζονται από πετρούλες. Μας έφτανε, τότε, να φιλιόμαστε και να γελάμε και να συζητάμε, να καπνίζουμε και να πίνομε και να λικνιζόμαστε ο ένας πάνω στον άλλο μέχρι που η θερμότητα που προκαλούσαμε ξυπνούσε τον ήλιο.

Αυτά σκεφτόμουν αφήνοντας τον ξένο εκεί που ήταν πεσμένος και επιστρέφοντας στην κουζίνα, όπου έβαλα τη βρασμένη κολοκύθα σε ένα μπολ στο πάτωμα, για τον Λολό, που τώρα κρυ-

βόταν κάπου αλλά σίγουρα θα ερχόταν τη νύχτα, όταν όλοι θα είχαν πέσει για ύπνο. Ανέβηκα τη σκάλα για να πάω στην κρεβατοκάμαρα, νιώθοντας εξουθενωμένη και, ταυτόχρονα, εντελώς ξύπνια. Λαχταρούσα να γύριζα πίσω στο χρόνο και να ξανάβρισκα εκείνες τις πρώτες νύχτες με τον Γκαμπριέλ, να ξανάβρισκα τον ίδιο τον Γκαμπριέλ, τη μυρωδιά του, τη ζοηρή φωνή του, το βλέμμα που μ' έκανε να νιώθω διάφανη. Με την παρουσία του να με τυλίγει, αναζητούσα τη γυναίκα που υπήρξα γι' αυτόν, ή που πίστευα ότι μπορούσα να γίνω. *Και ποια είναι αυτή η γυναίκα, Πέρλα;* Κάποια πιο γενναία, μια γυναίκα από την παρανομία, που μετέφερε μυστικά σαν γητεμένα φίδια και στα δυο της χέρια. Μια αμυδρή εικόνα αυτής της γυναίκας περνούσε σαν αστραπή από το μυαλό μου τις νύχτες με τον Γκαμπριέλ· τη φανταζόμουν να βάζει φωτιά στην πραγματικότητά μου για να γίνει η γυναίκα-φίδι, με τα μαλλιά να φλέγονται, έτοιμη να χορέψει. Όμως, επρόκειτο μόνο για παράλογες φαντασιώσεις και, έτσι κι αλλιώς, πριν από δέκα μέρες είχα κλείσει αυτή την πόρτα, κλείνοντας την πόρτα στον Γκαμπριέλ. Είχε φύγει μακριά μου πια, και ήταν δικό μου το κατόρθωμα. Έπρεπε να το κάνω, δεν είχα άλλη επιλογή, σκεφτόμουν κάθε νύχτα, στριφογυρνώντας τις λέξεις στο μυαλό μου, *δεν είχα άλλη επιλογή, δεν είχα άλλη επιλογή*, σαν ξόρκι που η δύναμή του μεγάλωνε με την επανάληψη. Μου περνούσε από το μυαλό ότι ίσως να μου τηλεφωνούσε, αλλά δεν το έκανε. Είχε θυμώσει περισσότερο απ' όσο φανταζόμουν. Αν δεν μου τηλεφωνήσει μέσα σε εφτά μέρες, σκεφτόμουν, θα έχει τελειώσει οριστικά – και όταν πέρασαν οι εφτά μέρες χωρίς τον Γκαμπριέλ, νόμιζα ότι η καρδιά μου θα σπάσει, αλλά, χωρίς να χύσω το παραμικρό δάκρυ, πήγα σε ένα μπαράκι κοντά στο πανεπιστήμιο, βρήκα έναν ντροπαλό συμφοιτητή που τον έλεγαν Οσβάλντο, και του επέτρεψα να με πάει σπίτι του. Ήταν σκανδαλωδώς εύκολο,

Πέρλα

χρειαζόταν μόνο μια ελάχιστη πιο παρατεταμένη ματιά απ' ό,τι συνήθως και πέντε λεπτά αργότερα με κερνούσε ποτό, ενώ τριάντα λεπτά αργότερα φεύγαμε από το μπαρ για να περάσουμε μια άγρια νύχτα. Καθ' οδόν προς το σπίτι του, φερόταν σαν μεταλλωρύχος που είχε χτυπήσει φλέβα χρυσού. Ήταν καλό παιδί, αλλά όταν πλησίασε το σώμα μου, βρήκε μόνο αυτό. Δεν κατάφερε να αισθανθεί το εσωτερικό μου σχήμα, που ούτε εγώ καλά καλά δεν μπορούσα ν' αντικρίσω, ενώ ο Γκαμπριέλ έμοιαζε να το αναζητά πάντα, να το αγγίζει, να θέλει να καταλάβει. Ήταν απολαυστικός ο τρόπος που μ' άγγιζε ο Οσβάλντο, ο τρόπος που τύλιγε τα πόδια μου γύρω από το κεφάλι του σαν σκοινί, ο τρόπος που το πέος του επιτάχυνε το ρυθμό του τρελαμένο από ενθουσιασμό, αλλά η απόλαυση έμοιαζε ν' ανήκει σε άλλη, σε ένα κορίτσι που είχε δανειστεί το σώμα μου για μια νύχτα, ένα κορίτσι που σχεδόν δεν το αναγνώριζα. Μετά, ξάπλωσα γυμνή δίπλα του, στο αμυδρό φως, και σκεφτόμουν, τώρα, Πέρλα, έχεις αυτό που θες, προστασία από την έκθεση, έναν εαυτό τόσο καλά κρυμμένο που κανείς δεν μπορεί να τον βρει. Θα έπρεπε να αισθάνομαι ανακούφιση, ή τουλάχιστον, κάποια δόση θριάμβου, αλλά αισθανόμουν απλώς φοβερά μόνη.

Και συνέχισα να είμαι μόνη άλλες τρεις νύχτες, μέχρι που εκείνος ο ξένος εισέβαλε στο σπίτι μας χωρίς ν' ανοιγοκλείσει ούτε παραθυρόφυλλο.

Εκείνος ξυπνά το πρωί από έναν ύπνο που πηγαινοέρχεται σαν παλίρροια. Η λιακάδα μέσα στο δωμάτιο είναι πιο έντονη στον αέρα απ' ό,τι μέσα στο νερό. Ήταν στο νερό προηγουμένως, ή μήπως όχι; Μέσα από την υγρή θολούρα της μνήμης του έρχεται η αίσθηση φωτός μέσα στο νερό, του αργού ρυθμού του, των

ακτίνων που απλώνονται στο υγρό βασίλειο. Είναι πολλά που δεν μπορεί να θυμηθεί, αλλά θυμάται αυτό: έχασε το σώμα του, κάποτε, αν και δεν είναι πολύ σίγουρος για το πώς. Εξαφανίστηκε κατά κάποιον τρόπο, μετά πέθανε, μετά έπλεε στο νερό για πολύ μεγάλο διάστημα. Η θάλασσα και το ποτάμι έγιναν σπίτι του. Μέχρι που, τελικά, χθες βράδυ, βγήκε στην επιφάνεια, ανάλαφρος, αόρατος, και το σκοτάδι έξυνε το γυμνό μυαλό του, δεν είχε σχήμα, δεν είχε όγκο, ήταν διάφανος σαν τον αέρα, που ήταν μαύρος, γλυκός και αβαρής, και αισθάνθηκε ότι μπορούσε να πετάξει μέχρι τον ήλιο, όμως ήταν νύχτα και δεν υπήρχε ήλιος, ούτε και φεγγάρι. Και, πάντως, δεν τον τράβηξε ο ουρανός, τον τράβηξε η γη, προς την ακτή, όπου τρεμόσβηναν καμαρωτά μικρά φωτάκια, σαν να του έκλειναν το μάτι. Η πόλη. Η πόλη του. Το Μπουένος Άιρες. Λαχταρούσε κάτι εκεί, αλλά δεν ήξερε τι. Ήξερε μόνο την πείνα και τις φωτεινές κηλίδες.

Γλιστρώντας προς την πόλη, η μορφή του άρχισε ν' αλλάζει. Σιγά σιγά έπαιρνε ανθρώπινο σχήμα. Στις παρυφές της πόλης υπήρχαν σπίτια όλο φως και σκοτάδι. Κάτι τον τράβηξε προς το μέρος τους. Ένα συγκεκριμένο τον τράβηξε προς το μέρος του.

Και ξαφνικά, βρέθηκε εδώ, σ' αυτό το δωμάτιο, με το φως να μετακινείται τόσο γρήγορα και να πέφτει καταπάνω του. Δεν είναι συνηθισμένος. Σε τίποτα δεν είναι συνηθισμένος – ούτε σ' αυτό το μεγάλο δωμάτιο· ούτε στο υγρό και ευκίνητο σώμα όπου είναι κλεισμένος· ούτε σ' αυτό τον πρωινό ήλιο που διαλαλεί την παρουσία του, που εξοστρακίζεται στους τοίχους και στους κρεμασμένους πίνακες, στο πλοίο και στους λόφους και στα παραμορφωμένα ρολόγια μέσα σ' αυτούς τους πίνακες, σ' αυτό τον ήλιο που κάνει το δωμάτιο να κραυγάζει. Ο καναπές μοιάζει να φουσκώνει, η βιβλιοθήκη τον κοιτάζει εξεταστικά, το χαλί είναι πυρακτωμένο στις άκρες και το τραγούδι σπασμένο, χρωματικό,

Πέρλα

αόρατο. Το γρήγορο φως τον διαπερνά ολόκληρο και δεν μπορεί να φωνάξει, ακούει το δωμάτιο, ακούει το φως, μπορεί ακόμα και να το μυρίσει, αφήνεται στη μυρωδιά του φωτός, στην ξινίλα και στην ιδρωτίλα του πρωινού.

Εκείνη μπαίνει στο δωμάτιο, η χθεσινοβραδινή γυναίκα, φοράει κάτι κόκκινο και είναι θαυμάσια, είναι ένα θαύμα. Κάτι πάνω της τον ερεθίζει. Κάτι σημαντικό, αν και δεν μπορεί να πει τι. Το συνειδητοποιεί τυχαία, έντονα και ξαφνικά, το μυαλό του είναι ένα σκεύος γεμάτο σκλήθρες που δεν μπορεί να τις κοσκινίσει, να τις μαζέψει, να τις δει, το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να περιμένει να τον κόψουν αυτές, ώστε να σιγουρευτεί για την ύπαρξή τους. Η γυναίκα τον πλησιάζει. Τον κοιτάζει με ελάχιστα συγκαλυμμένη αηδία.

Είσαι ακόμα εδώ, λέει.

Εκείνος την κοιτάζει επίμονα.

Φαίνεσαι καλύτερα.

Εκείνος παραμένει σιωπηλός.

Πρέπει να βγω.

Χρώματα, σκέφτεται εκείνος, στο πρόσωπό της υπάρχουν χρώματα που δεν τα έχει ξαναδεί.

Γιατί είσαι εδώ;

Εκείνος κουνά το κεφάλι.

Δεν ξέρεις;

Τα χείλη της είναι κόκκινα σαν τα ρούχα της. Τα μαλλιά της είναι μακριά και μαύρα, μια βαριά κουρτίνα πάνω στους ώμους της. Κάποτε, υπήρχε κάποια άλλη γυναίκα με μαύρα μαλλιά γύρω από τους ώμους της, θυμάται αυτός τώρα, η ανάμνηση αναδύεται στο μυαλό του, λεγόταν Γκλόρια και τη μέρα που οι άνθρωποι με τις μαύρες μπότες ήρθαν να τον πιάσουν, το όνομά της ηχούσε στο μυαλό του, Γκλόρια, Γκλόρια.

Η γυναίκα σηκώνεται. Πρέπει να φύγω. Θα γυρίσω το βράδυ.
Φεύγει.

Εκείνος ατενίζει το παράθυρο, απ' όπου περνά ο ήλιος, μαζί με τον απαλό ήχο ενός διερχόμενου αυτοκινήτου. Το θραύσμα κόβει πιο βαθιά. Οι μαύρες μπότες και το όνομα της Γκλόριας πάλλονται δυνατότερα. Θυμάται.

Στο τρένο για το κέντρο του Μπουένος Άιρες, παραλίγο να χάσω τη στάση μου κι αναγκάστηκα να περάσω μέσα από ένα κουβάρι κουστουμαρισμένων αντρών για να καταφέρω να μπω από τις συρόμενες πόρτες πριν κλείσουν. Όρμησα στις σκάλες μέσα σε μια πυκνή μάζα ανθρώπων που κινούνταν σύσσωμοι προς την ίδια κατεύθυνση με χωριστά πόδια, χωρίς να κοιτάζονται ή να μιλάνε μεταξύ τους, συγκεντρωμένοι μόνο στην ταχύτητα και στον προορισμό. Συνήθως χρησιμοποιούσα αυτές τις σκάλες χωρίς να παρατηρώ τα κορμιά δίπλα μου με το μυαλό απορροφημένο από τα αισθηματικά κάποιου φίλου ή από το επόμενο διαγώνισμα, αλλά σήμερα αισθανόμουν έντονα την παρουσία τους, την κεκτημένη ταχύτητά τους και τις τσαλακωμένες ψυχές τους, καθώς ξεχύνονταν από το σταθμό στο άπλετο φως της μέρας.

Ο δρόμος μάς υποδέχτηκε με άγρια κορναρίσματα ανυπόμοων αυτοκινήτων. Τα ψηλά κτίρια κρέμονταν πάνω από τα κεφάλια μας, όπως πάντα, ρίχνοντας την αδυσώπητη σκιά τους. Σήμερα ορθώνονταν ψηλότερα παρά ποτέ. Οι άγνωστοι γύρω μου φαίνονταν να βαδίζουν με τα αθόρυβα τικ τακ ενός κρυφού παντοδύναμου ρολογιού, της αόρατης μηχανής που κινεί το Μπουένος Άιρες, και παρόλο που, συνήθως, συγχρόνιζα το βήμα μου αυτόματα, σήμερα δεν μπορούσα να συμβαδίσω. Τα πόδια μου ήταν χαλαρά, σαν να είχαν λασκάρει. Είχα χάσει τον εσωτερικό

Πέρλα

βηματισμό μου. Δεν μπορεί να είσαι απόλυτα λογικός όταν ένας μουσκεμένος άντρας που μπορεί και να μην είναι καν άνθρωπος εμφανίζεται στο σπίτι σου. Γυναικείες τσάντες και χαρτοφύλακες αιωρούνταν ενοχλημένα καθώς οι κάτοχοί τους με προσπερνούσαν. Δεν φταίω εγώ, σκέφτηκα, αλλά το νερό: έσταζε στη συνείδησή μου και τη μούσκεινε, τη φούσκωνε, κατέστρεφε τον κανονικό τρόπο λειτουργίας της. Αναρωτήθηκε αν είχα τρελαθεί. Αν συνέβαινε κάτι τέτοιο, σκέφτηκα, νά πώς είναι η τρέλα. Δεν θα μπορούσα ποτέ να φανταστώ ότι ο κόσμος υπήρχε ακόμα, τόσο έντονος και ζωηρός, ίδιοι οι δρόμοι, ίδια τα σύννεφα, τίποτα διαφορετικό εκτός του ότι το μυαλό σου έχει αποσυναρμολογηθεί, τα γρανάζια του περιστρέφονται τρελαμένα, άγρια και επικίνδυνα.

Καθώς ανηφόριζα τη θορυβώδη λεωφόρο προς το πανεπιστήμιο, σκεφτόμουν όλα τα χρόνια που πορευόμουν ευσυνειδήτητα μέσα στον κόσμο με προληπτική σωφροσύνη, σαν να ήταν όλα καλά, σαν η οικογένειά μου να ήταν καλά, σαν να μη σάπιζε τίποτα κάτω από την επιφάνεια, μέχρι που διέψευσα τις προσδοκίες όταν γράφτηκα στο τμήμα Ψυχολογίας. Εκείνη ήταν η πρώτη φορά που έπραξα ενάντια στις επιθυμίες του πατέρα μου σχετικά με κάτι σημαντικό. Ανέκαθεν σχεδίαζε να γίνω γιατρός, παραδειγματική σταδιοδρομία για την παραδειγματική κόρη του, ο μόνος δρόμος που δεχόταν για μένα, επιλεγμένος από τη στιγμή της γέννησής μου. Όταν του ανακοίνωσα την απόφασή μου, έκανε μέρες να μου μιλήσει και, ακόμα και κατά τον πρώτο μου χρόνο στο πανεπιστήμιο, η εκστρατεία μεταστροφής μου εξακολούθησε: Έχεις ακόμα καιρό, Πέρλα, μπορείς να στραφείς στην ιατρική, θα σου πάρει λίγο περισσότερο χρόνο αλλά, τουλάχιστον, δεν θα κάνεις αυτό το λάθος.

«Μα δεν είναι λάθος, μπαμπά. Είναι αυτό που θέλω».

Κουνούσε το κεφάλι του. «Είσαι πολύ νέα για να ξέρεις τι θέλεις».

«Όλοι παίρνουν αποφάσεις στην ηλικία μου».

«Εγώ δεν μιλώ για όλους».

Τα χέρια του, πλατιά, μεγάλα και ροζιασμένα, στηριγμένα στο τραπέζι καθώς έγερνε για να με πείσει, και η φωνή του ήταν αυστηρή, αλλά τα μάτια του ικετευτικά, σχεδόν τρυφερά, μόνο το καλύτερο για την πριγκίπισσά μου, κι εγώ ήθελα να πάρω τις παλάμες του και να τις κύρωνα μπροστά μου, ώστε να μπορέσω να τις γεμίσω με όσα μάθαινα. Νά, δεξ, αυτά είναι τα μυστικά του μυαλού, οι θησαυροί του βυθού που βουτώ για να τους ανασύρω, χαμένα κλειδιά που μπορούν να ξεκλειδώσουν ό,τι έχει μείνει χρόνια θαμμένο στο σκοτάδι. Πώς λαχταρούσα να τον πλησιάσω! Πώς μισούσα τον εαυτό μου γι' αυτό που έκανα!

Έφτασα στο μάθημα με καθυστέρηση ενός τετάρτου. Η καθηγήτριά μου με κοίταξε βλοσυρά –Πέρλα, έλεγε το σηκωμένο φρύδι της, εσύ δεν το συνηθίζεις– και συνέχισε να μιλά. Έβγαλα το σημειωματάριό μου και έστρεψα την προσοχή μου στην εξέλιξη της φροϊδικής θεωρίας για τα όνειρα. Η κατανόηση του γνωστικού αυτού πεδίου είχε βαθύνει και επεκταθεί με τα χρόνια· όλοι μας ανταποκρινόμαστε στις σταθερές νύξεις του υποσυνειδήτου μας, αλλά μόνο οι παρανοϊκοί βλέπουν μουσκεμένα φαντάσματα στα σπίτια τους. Σήκωσα το βλέμμα, έκπληκτη, αλλά, φυσικά, κανείς δεν είχε ακούσει τη σκέψη μου. Κρατούσα ευσυνείδητα σημειώσεις, αλλά ακόμα και καθώς έγραφα, η σελίδα έμοιαζε μακρινή, έως και θολή, σαν να την κοίταζα μέσα από βρεγμένο παρμπρίζ. Μέσα μου με παράσερνε ένας χείμαρρος, ποιος ξέρει προς τα πού, πίσω στο καθιστικό μας, στην τρέλα των φυκιών του καθιστικού μου και στο σώμα ενός γυμνού άντρα, ή άλλου όντος – ενός άντρα ξαπλωμένου στο πάτωμα αυτήν ακριβώς τη στιγμή, που βογκούσε ή μουρμούριζε, ή έσταζε απλώς σε απόλυτη σιωπή. Τι ήταν, Θεέ μου; Φάντασμα; Τέρας; Απλώς ένας

Πέρλα

λυπημένος, γλομός άντρας; Θα ήταν ακόμα εκεί, όταν θα γύριζα σπίτι; Τι παράλογη κατάσταση! Γκαμπριέλ, σκεφτόμουν, ας μπορούσα να σου τηλεφωνήσω, μόνο εσύ, σε ολόκληρο τον κόσμο, θα ήξερες τι να κάνεις, ή τουλάχιστον θα έβρισκες κάτι για να το αντιμετωπίσεις ή, εκτός απ' αυτό, θα μ' αγκάλιαζες ίσως καθώς θα εμφανιζόμουν στο καθιστικό απόψε, πώς λαχταρώ να σε δω, αλλά, φυσικά, μετά τον τρόπο που χωρίσαμε, δεν θα θέλεις ούτε να με ξέρεις. Η καθηγήτρια μου έριξε μια ματιά – έκανε μια παρατήρηση που πίστευε ότι θα μου κέντριζε το ενδιαφέρον, κι εγώ, η Πέρλα, εξαιρετική φοιτήτρια, ένευσα σκεφτικά. Δεν είχα ακούσει τι είπε. Ήμουν μια ψεύτρα που ένευε ναι, ναι, σαν υπάκουη μηχανή.

Η φίλη μου η Μαρισόλ με κοίταξε από την άλλη άκρη της αίθουσας, και με χαιρέτησε με ένα χαμόγελο. Τα μάτια της πρόσθεταν, *Πού ήσουν;* Της ανταπέδωσα το χαμόγελο με μισή καρδιά, ελπίζοντας ότι δεν θα έσπευδε να με συναντήσει μετά το μάθημα. Στην αντίθετη περίπτωση, θα το έσκαγα γρήγορα, ή, αν με προλάβαινε, θα της έλεγα ότι είχα κάποιο ραντεβού. Συνηθίζαμε να πηγαίνουμε για καφέ κάθε τόσο, αλλά αυτή τη βδομάδα την απέφευγα, μετά το γυρισμό μου από την Ουρουγουάη. Είχαμε μιλήσει μόνο μία φορά, στο τηλέφωνο.

«Λοιπόν;» με είχε ρωτήσει. «Πώς πήγε;»

«Τέλεια», της είχα απαντήσει, και από τη στιγμή που ξεστόμισα το ψέμα, ήταν πολύ αργά για να το πάρω πίσω.

«Δεν σε καταλάβανε;»

Είχα πει στους γονείς μου ότι θα πήγαινα ένα ταξιδάκι με τη Μαρισόλ και την οικογένειά της.

«Όχι, όλα πήγαν καλά. Ευχαριστώ που με κάλυψες».

«Και η οικογένειά του;»

«Τίνος η οικογένεια;»

«Πέρλα, σύνελθε! Η οικογένεια του Γκαμπριέλ. Πώς πήγε η συνάντηση μαζί τους;»

«Συγγνώμη, Μαρισόλ, αλλά δεν είναι καλή στιγμή. Να μιλήσουμε αργότερα;»

«Και βέβαια! Πάρε με όταν βρεις καιρό!»

Ποτέ δεν βρήκα καιρό, ωστόσο. Ή βρήκα, αλλά μου έλειπε κάτι ουσιαστικό για να κάνω το τηλεφώνημα, ένα τόσο συνηθισμένο τηλεφώνημα, για να τα πούμε με μια φίλη. Ούτε που θ' ασχολιόταν πολύ, εξάλλου. Η Μαρισόλ δεν ήταν και ο καλύτερος ακροατής, σύντομα η συζήτηση θα στρεφόταν στον τελευταίο της καβγά με τη μητέρα της. Όμως δεν μου πολυέκανε κέφι. Και τώρα, ακόμα λιγότερο – μ' αυτόν τον Κύριο οίδη τι στο καθιστικό μου, αισθανόμουν ανίκανη για προσποιητή ψιλοκουβεντούλα.

Τι θα έλεγε η Μαρισόλ αν το μάθαινε; Τι θα έλεγαν οι υπόλοιποι συμφοιτητές μου; Φαντάστηκα την καθηγήτριά μου να παρουσιάζει ως υπόθεση εργασίας την ιστορία μου: μια κοπέλα πιστεύει ότι είδε ένα βρεγμένο φάντασμα, όπως σας βλέπω και με βλέπετε, ότι του έδωσε νερό κι εκείνο το ήπιε σαν να το μασούσε. Θυμηθείτε, τώρα, η ασθενής σας είναι πεισμένη για την πραγματικότητά της, προσκολλημένη στην αλήθεια της έστω κι αν αυτό τη βασανίζει. Τι αγωγή πιστεύετε ότι χρειάζεται; Τα χέρια τινάζονταν ψηλά.

Όταν ξύπνησα εκείνο το πρωί, έμεινα στο κρεβάτι, ατενίζοντας το ταβάνι, το αδιαπέραστο ταβάνι, ζητώντας του μια συνηθισμένη μέρα. Ένα συνηθισμένο δωμάτιο. Μια συνηθισμένη έκρηξη σιωπής στο μυαλό μου. Όχι σαν αυτές τις άγριες σκέψεις, αυτές τις δίνες, αυτή την ιλιγγιώδη απορία τι στην οργή ήταν αυτό που είχε εισβάλει στο σπίτι μου.

Πέρλα

Η μέρα που οι άνθρωποι με τις μαύρες μπότες ήρθαν να τον πάρουν ήταν πολύ καλή, με φωτεινές γαλάζιες φέτες ουρανού ανάμεσα στα κτίρια. Θυμάται, τώρα, την καφετέρια απ' όπου πέρασε γυρνώντας στο σπίτι. Βρισκόταν στα μισά της απόστασης ανάμεσα στο γραφείο και το διαμέρισμά του. Ήταν όμορφο και συνηθισμένο, με ζαχαρί τοίχους, πικρό καφέ, μικρά μπισκοτάκια. Βιαστικοί άνθρωποι περνούσαν έξω από το παράθυρο. Γι' αυτόν, τότε, ήταν άλλο ένα φλιτζάνι καφές, άλλο ένα παράθυρο. Ήταν κουρασμένος. Είχε ξενυχτήσει μαλώνοντας με την Γκλόρια, για μια χαζομάρα, το διαμέρισμα, κάτι για το διαμέρισμα, αν θα έπρεπε ή όχι να μετακομίσουν και τι θα έκαναν με το διαμέρισμα αν μετακόμιζαν, αν και δεν μπορούσε να θυμηθεί από πού είχε προκύψει το θέμα της μετακόμισης, πού θα πήγαιναν και γιατί, το μόνο που ήξερε ήταν ότι το στόμα της ήταν σφιγμένο, του είχε γυρίσει την πλάτη, δεν αγγίχτηκαν ούτε στον ύπνο τους εκείνη την τελευταία νύχτα, τι ηλίθιος να μην την αγγίξει! Φοβόταν να πάει σπίτι, μήπως εκείνη ήταν ακόμα θυμωμένη, φοβόταν το γαϊτανάκι των απολογιών, και έτσι έκανε μια στάση για καφέ. Ο καφές ήρθε μαζί με μπισκοτάκια αμυγδάλου, όχι βουτύρου σήμερα, τι κρίμα! Θυμάται. Δοκιμάζει τον καφέ κι ένα μπισκοτάκι, που είχε τη γεύση της μικρής του απογοήτευσης. Μετά, σπίτι. Έστριψε το κλειδί και έσπρωξε την πόρτα και νά τη η Γκλόρια, δεμένη σε μια καρέκλα, με τα μάτια καλυμμένα, ακίνητη σαν κούκλα. Η πρώτη γροθιά τον ξάπλωσε στο πάτωμα και έμεινε εκεί, ύστερα ακολούθησαν κι άλλες, μια ντουζίνα, μια ντουζίνα μπότες γύρω του, στα πλευρά του, να τον κλοτσούν μιλώντας, οι μπότες μιλούσαν, ήθελαν να μάθουν διάφορα αλλά εκείνος δεν μπορούσε να μιλήσει. Αίμα πλημμύρισε το στόμα του. Ένα χέρι τον άρπαξε από τα μαλλιά, τον ανασήκωσε από το έδαφος, μετά δέχτηκε κι άλλη γροθιά και έπεσε πάλι κάτω, βουλιάζοντας σε μια ανθρώπι-

νη ρουφήχτρα. Κατάλαβε ότι είχαν έρθει για κείνον, ήταν η σειρά του, θα χανόταν, η Γκλόρια είχε δίκιο για τους ανθρώπους που τους άρπαζαν και ευχόταν τώρα να μην είχε πιστέψει, κρατήθηκε με μανία απ' αυτή την ευχή λες και πιστεύοντάς τη θα μπορούσε ν' αποτρέψει αυτή τη στιγμή, τα μάτια του είχαν αίμα, ένιωθε υγρό χαλκό στο στόμα του, δυο δόντια γλιστρούσαν πάνω στη γλώσσα του σαν κρυμμένα ναυάγια, και η Γκλόρια ikέτευε να μην του κάνουν κακό, βούλωσ' το, Γκλόρια, ένα χαστούκι και μετά μια κραυγή, έτσι, αγάπη μου, μη λες κουβέντα, κάτσε ήσυχη μέχρι να τελειώσει και τότε, ίσως, δεν σε πάρουν, σε παρακαλώ, βούλωσέ το. Η Γκλόρια δεν το βούλωσε κι εκείνοι δεν είχαν τελειώσει κι αυτός βρισκόταν στο πάτωμα και τον τραβούσαν πέρα-δώθε, ήθελαν να μάθουν πού ήταν ο Καρασέλι, όμως εκείνος δεν ήξερε κανέναν Καρασέλι, δεν ωφελούσε, του φόρεσαν μια κουκούλα στο κεφάλι, το δωμάτιο ησύχασε, η νύχτα είχε πια προχωρήσει, τον είχαν τυλίξει σε ένα χαλί και τον κατέβαζαν από τις σκάλες της πολυκατοικίας περνώντας τις πόρτες των γειτόνων, που δεν άνοιγαν, όλοι φαίνονταν να ξέρουν πως έπρεπε να κρατούν κλειστές τις πόρτες τους τέτοιες νύχτες, και μετά βρέθηκε στο πάτωμα ενός αυτοκινήτου που πήγαινε και πήγαινε και πήγαινε και πήγαινε και έτσι –θυμάται τώρα– εξαφανίστηκε.